

IRINA
RĂCHÎTEANU

Aici
a fost
... aici
este!

În seara de 31 decembrie 1852, gongul Teatrului cel Mare anunța bucu-reștenilor inaugurarea noului Teatru Național. Evenimente multe — teatrale și sociale — despre care am cîștit, despre care am auzit, pe care le-am trăit, aveau să-i jaloneze istoria. Culminînd cu acel odios bombardament hitlerist din '44, care i-a distrus clădirea. Mulți ani de-a rîndul, privirile noastre revoltate și îndurerate se loveau de ruinele din Calea Victoriei. Multă vreme aveam să suspinăm după un locaș de teatru asemănător celui pierdut... Trebuie, însă, să recunoaștem — cu legitîmă mîndrie — că, deși mărețul edificiu nu mai exista, flacăra vieții Teatrului Național a ars neconținut, aprinsă, odată cu luminile rampei, la fiecare reprezentație, de către slujitorii primei scene a țării. Chiar și atunci cînd scîndurile pe care ne desfășuram activitatea erau improprii — tehnic vorbind — Teatrul Național și-a păstrat virtutea de a fi, în continuare, prima scenă, oferind, cu aceeași rigoare, memorabile realizări. Poate că au vegheat la aceasta amintirea, cultul marilor noștri înaintași, al întemeietorilor săi, al artiștilor luptători înfocați pentru crearea și pentru promovarea unei culturi naționale...

Noi, cei de azi, actori și regizori, dramaturgi și scenografi, tehnicieni și mașiniști, fie că ne-am desfășurat activitatea într-o sală improvizată — cum a fost aceea de la Liceul „Sf. Sava”, unde s-au montat, totuși, spectacole de neuitat — fie că am continuat-o pe scena Studio-ului ori în sala Comedia, ne-am străduit ca, prin talentul fiecăruia dintre noi, prin rîvna, devotamentul și puterea noastră de muncă, să îmbogățim valențele creatoare ale teatrului românesc.

Sînt convinsă că oricine trece prin fața spațiului liber — transformat, azi, în terasă — din calea Victoriei, oricine trece prin fața Liceului „Sf. Sava”, pe al cărui gard de fier a cîștit cîndva așizele teatrului nostru, cine are treabă prin Piața Amzei și-și oprește privirea pe firma unui nou teatru, instalat în vechiul nostru Studio, cine se plîmbă pe stradă și ajunge în dreptul fațadei de la Comedia, nu se poate să nu-și amintească de vreun mare spectacol, nu se poate să nu audă ecoul unei voci ilustre, nu se poate să nu-și simtă bătăile inimii și să nu-și spună cu emoție : „Aici a fost Teatrul Național !”

„Un teatru, ca să placă, trebuie să fie fierbinte, să dogorească pînă în fundul galeriei” — scria Caragiale.

Da ! Această vîpaie, acest arc voltaic, această înaltă tensiune ne-a înfiorat mereu, pe noi, cei de pe scenă, și pe cei din ultimul rînd al sălii, oriunde s-ar fi aflat Teatrul Național.

În decembrie 1973 am trăit cu toții un mare eveniment : inaugurarea noului edificiu al Teatrului Național, înălțat chiar în inima Capitalei, pe bulevardul Nicolae Bălcescu. Mult dorita împlinire s-a înfăptuit ! Și, aceasta, datorită preocupării și griii permanente pe care partidul și statul nostru le acordă artei și culturii socialiste. A fost o dată memorabilă !

Astăzi, oricine trece pe artera principală a orașului și se uită la această impunătoare clădire, spune : „Aici este Teatrul Național !”

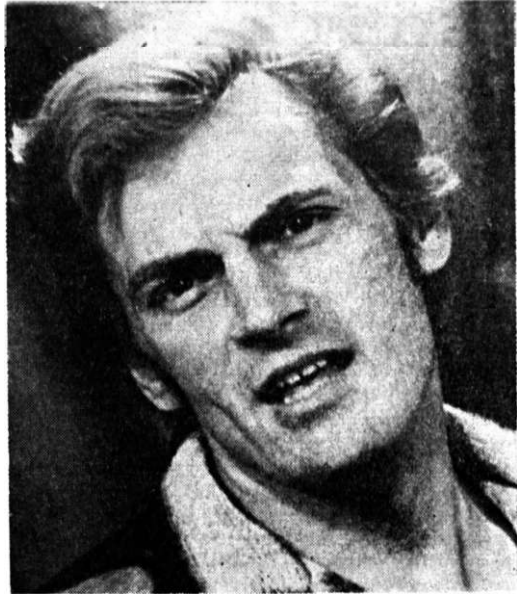
În curînd, gongurile celor trei săli ale noului teatru vor bate altfel decît de obicei ; va fi un salut grav și solemn, adresat celor 125 de ani de existență a Teatrului Național, de continuitate a însușeșirii sale artistice, a spiritului său creator, animat de o înaltă responsabilitate, pe care și-a asumat-o în opera de educare spirituală, de aspirația profundă de a se identifica cu preocupările și cu obiectivele de luptă ale poporului nostru.

Să urăm primei scene a țării, tuturor celor care contribuie, prin creațiile lor, la mersul înainte al teatrului românesc, mulți ani de glorioase realizări !

■ FLORIN PIERSIC

Actor

pe prima scenă a țării

Eram elev la Cluj. Cred că prin clasele IX—X. Din foarte mare dragoste pentru teatru — pentru Teatrul Național din Cluj —, făceam figurație în *Pentru fericirea poporului* de Aurel Baranga și Nicolae Moraru, *Student în anul trei*, *John, soldatul păcii*, *Sfîrșitul escadrei*, *Fintîna turmelor* ș.a. Mamei îi spuneam că plec la patinaj sau la un coleg, să-mi fac lecțiile. Eu, însă, mă furișam în teatru, pe la intrarea actorilor, mă îmbrăcam în foaierul de regrupare, mă machiam cît mai gros, să nu mă recunoască nimeni, și căscam gura, din culise, la actorii de pe scenă.

Știam atît de bine piesele, încît aș fi putut să joc orice rol, de femeie sau de bărbat. Eram bolnav, bolnav de scenă. Cred că dacă un vrăjitor din Oz, printr-o minune, mi-ar fi spus că, urmînd medicina, o să ajung ca Barnard, tot actor mă făceam, oriunde, dar neapărat la Cluj.

Într-o zi am auzit, și-am văzut apoi pe afișe, că rolul principal din *Fintîna turmelor* va fi interpretat de marele artist George Vraca de la Teatrul Național din București ; și că rolurile principale din *D-ale carnavalului*

(numai două reprezentații) vor fi jucate de Artiștii Poporului Grigore Vasiliu-Birlic și Radu Beligan. Asta era ceva de necrezut pentru mine. Ziceam : „de văzut fi văd eu, dar cum naiba să-i ating, măcar, cu mîna ? !” Cînd am ieșit de la școală, în ziua reprezentației, m-am dus la teatru, am intrat pe culoarele culiselor, sub pretextul că mi-am uitat ceva, și m-am ascuns într-un loc unde nu putea nimeni să bănuiască că cineva ar putea sta, de la orele două pînă la șapte seara, cînd începea spectacolul. Auzind zgomotul publicului care intra în sală, am ieșit din ascunzătoare. Așa am văzut spectacolul. Bilet nu aveam de unde să-mi procur. Ce-o fi fost în capul meu, atunci, nu știu. Dar, după ce mi-am umflat mîinile aplaudîndu-i pe marii actori ai Naționalului Bucureștean, m-am dus în culise și, în treacăt, i-am atîns ușor, cu mîna. Nu mi s-a părut nimic extraordinar, doar că ei, pentru mine, erau — pe scenă — niște „fiare” de neegalat. În drum spre casă, visam. M-am trezit din acest vis cînd mama, disperată, mi-a deschis ușa și m-a întrebant : „unde-ai dispărut pînă la ora asta ?”